

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Острозька академія»

«Затверджую»

Голова приймальної комісії

Національного університету
«Острозька академія»

І.Д.Пасічник

27 лютого 2017 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування
для вступників на навчання ступеня магістра
зі спеціальності 053 Психологія

Програма фахового випробування для вступників на навчання для здобуття ступеня магістра зі спеціальності 053 Психологія /Укладачі: д.психол.н., проф. Каламаж Р. В., к.психол.н., доц. Матласевич О. В., к.психол.н., доц. Шугай М. А. – Острого: НаУОА, 2017.

Програма схвалена і рекомендована до друку кафедрою психолого-педагогічних дисциплін (протокол №6 від 24.01.2017 р.)

Програма розглянута та схвалена на засіданні Приймальної комісії НаУОА (Протокол № 2 від 27 лютого 2017 р.)

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вступного іспиту ступеня магістра 053 Психологія базується на державному стандарті освіти з підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки.

Мета фахового вступного іспиту – відбір абітурієнтів для навчання та здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» напряму підготовки 053 Психологія.

Головним завданням фахових вступних випробувань є виявлення у вступників спеціальних знань і практичних навичок з комплексу фахових навчальних дисциплін.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОГРАМИ

Програма включає:

- Основні вимоги до рівня підготовки.
- Зміст фахового випробування.
- Список рекомендованої літератури.

Вступний іспит для освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» спеціальності підготовки 8.03010201 «Психологія» передбачає оцінку знань та умінь студентів з таких курсів:

- вікова психологія,
- експериментальна психологія,
- психодіагностика,
- соціальна психологія,
- основи психотерапії.

2. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО РІВНЯ ЗНАНЬ

Психодіагностика

Вступник повинен знати:

- особливості психодіагностики як науки;
- класифікацію психодіагностичних методів;
- вимоги до психодіагностичних методик;
- основні етапи психодіагностичного процесу;
- основні етапи процесу створення нової методики та адаптації зарубіжної;
- етичні аспекти проведення психодіагностичного дослідження;
- психометричні засоби контролю якості психодіагностичних методик.

Вступник повинен вміти:

- конструювати психологічний тест;
- здійснювати психометричний контроль (пілотаж завдань тесту, перевірку надійності, валідності, дискримінативності тощо).

Вікова психологія

Вступник повинен знати:

- історію розвитку вікової психології, предмет, завдання, методи вікової психології;

- закономірності, фактори психічного розвитку, теорії розвитку та вікові періодизації вітчизняних і зарубіжних вчених;
- особливості психічного розвитку у різні вікові періоди.

Вступник повинен вміти:

- здійснювати аналіз результатів основних досліджень вітчизняних та зарубіжних учених в галузі вікової психології;
- самостійно будувати та проводити дослідження особливостей психічного розвитку людини у різні вікові періоди (спостереження, бесіда, вивчення продуктів діяльності, експеримент);
- застосовувати психодіагностичні інструменти для дослідження психічного розвитку особистості в різні вікові періоди.

Експериментальна психологія

Вступник повинен знати:

- становлення і розвиток експериментальної психології;
- методологія науки, нормативи наукового мислення;
- структура наукового дослідження;
- поняття про спостереження;
- поняття про психологічний експеримент;
- галузеві експерименти в психології;
- стратегії та плани експериментального дослідження;
- дослідницька програма в експерименті.

Вступник повинен вміти:

- застосовувати напрацьовані програми та проводити психологічні дослідження у різних галузях психології.

Соціальна психологія

Вступник повинен знати:

- особливості соціальної психології як науки;
- класифікацію соціально-психологічних методів;
- особливості групової динаміки;
- особливості соціалізації особистості.

Вступник повинен вміти:

- передбачати прояви поведінки особи, групи;
- вивчати особливості взаємодії в організації, проводити діагностику згуртованості, спрацьованості у трудових групах;
- аналізувати психологічну структуру групи (лідерство, відповідальність, перспектива, соціальний досвід).

Основи психотерапії

Вступник повинен знати:

- мету, завдання і принципи надання психотерапевтичної допомоги;
- особливості професійної підготовки, кваліфікації психотерапевта, його особистісні особливості;
- основні етапи та процедуру психотерапевтичного процесу;
- основні напрями надання психотерапевтичної допомоги;

- основні форми психотерапії;
- особливості здійснення психодіагностики особистісних проблем.

Вступник повинні вміти:

- планувати та організовувати психотерапевтичний процес, формулювати терапевтичні задачі;
- визначати критерії успішності терапевтичного процесу;
- здійснювати психодіагностику та інтерпретувати психологічні проблеми клієнта;
- застосовувати методи і техніки психотерапевтичної роботи.

3. ЗМІСТ ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Експериментальна психологія

1. Становлення і розвиток експерименту в психології: предмет та завдання експериментальної психології.
2. Основні підходи до розуміння предмету експериментальної психології.
3. Завдання експериментальної психології.
4. Розвиток експериментальних досліджень в психології.
5. Вітчизняна експериментальна психологія.
6. Методологічні принципи експериментальної психології.
7. Етичні та правові аспекти психологічних досліджень.
8. Експеримент як метод психологічного дослідження: поняття про психологічний експеримент.
9. Види експерименту. Лабораторний та природний експерименти. Формувальний та констатувальний експерименти.
10. Структура психологічного експерименту.
11. Поняття про експериментальну гіпотезу.
12. Експериментальна валідність: види валідності.
13. Експериментальні дослідження в загальній психології та психофізіології.
14. Експерименти в соціальній психології.
15. Роль експерименту у медичній психології, психотерапії та консультуванні.
16. Експериментальні дослідження у сфері організаційної психології та психології праці.
17. Стратегії та плани експериментальних досліджень: стратегії експериментального дослідження.
18. Проблема контролю в експерименті.
19. Постановка проблеми експериментального дослідження.
20. Аналіз та інтерпретація результатів експерименту: поняття про якісний та кількісний аналіз.
21. Статистична обробка експериментальних даних.
22. Узагальнення та представлення результатів експериментальних досліджень: поняття про науковий стиль.

Вікова психологія

1. Вікова психологія як наука.
2. Предмет та завдання вікової психології.
3. Історія розвитку вікової психології.
4. Методи і методики дослідження вікової психології.
5. Рушійні сили розвитку психіки.
6. Загальні закономірності психічного розвитку.
7. Основні концепції психічного розвитку.
8. Періодизація психічного розвитку.
9. Психологічні особливості новонародженого.
10. Психологічні особливості розвитку немовляти.
11. Новоутворення та провідна діяльність дитини раннього віку.
12. Кризи 1-го і 3-го років життя.
13. Психологічні особливості дитини дошкільного віку.
14. Розвиток пізнавальної сфери дошкільника.
15. Основні напрямки виховання в дошкільному віці.
16. Психологічна готовність дитини до школи.
17. Криза 6-7 років життя.
18. Новоутворення та провідна діяльність в молодшого школяра.
19. Розвиток „Я”- концепції особистості.
20. Психологічні особливості підліткового віку.
21. Взаємовідносини з батьками в підлітковому віці.
22. Акцентуація характеру та її прояв у підлітків.
23. Особливості юнацького віку.
24. Самовизначення та самореалізація в юності.
25. Взаємовідносини в юності.
26. Психологічні особливості періоду молодості.
27. Психологічна характеристика особистості в акмеперіод.
28. Психологічні особливості зрілого віку.
29. Фізіологічний, психологічний та соціальний аспекти похилого віку.
30. Психологія вмирання і смерті.

Соціальна психологія

1. Предмет і завдання соціальної психології.
2. Виникнення і розвиток соціально-психологічних теорій.
3. Методи дослідження соціальної психології.
4. Особистість у суспільстві.
5. Самопрезентація та самоаналіз, самоефективність.
6. Соціальні переконання і судження.
7. Архетипи як неусвідомлені передумови соціальної поведінки.
8. Соціальна пам'ять.
9. Соціальна перцепція.
10. Теорія поля Курта Левіна.
11. Соціальна комунікація.
12. Міжособистісна взаємодія.
13. Взаємодія у групі.

14. Психологія великих груп.
15. Психологія натовпу.
16. Соціально-психологічна характеристика етнічних груп.
17. Психологія малої групи.
18. Психологія маніпуляції.
19. Вплив групи на особистість.
20. Загальна характеристика групи.
21. Групові норми та цінності.
22. Розвиток групи.
23. Згуртованість групи.
24. Групові дискусії та групове мислення.
25. Конструктивні міжособистісні стосунки .
26. Деструктивні міжособистісні стосунки.
27. Упередження та неприязнь у міжособистісних стосунках.
28. Перцептивна сторона спілкування.
29. Психологія лідерства.
30. Групові правила.
31. Прийняття групового рішення.
32. Комунікативна та інтерактивна сторони спілкування.
33. Соціальні стереотипи.
34. Соціальні установки та соціальні упередження.
35. Соціально-психологічні механізми: переконування, навіювання, емоційне зараження, наслідування.

Психодіагностика

1. Мультифакторна модель інтелекту Л.Терстоуна.
2. Дж. Гілфорд та його погляд на структуру інтелекту.
3. Г.Айзенк та його погляд на вимірювання інтелекту.
4. Тест словесної асоціації К.Юнга як передтеча проєктивних методик дослідження особистості.
5. Диспозиційна теорія особистості Г.Олпорта та її значення для психодіагностики.
6. Поняття інтелекту та його структура.
7. Тематичний апперцептивний тест Г.Мюррея та його модифікації.
8. Види особистісних опитувальників в психодіагностиці, їх особливості.
9. Надійність та її значення при конструюванні тестів.
10. Основні проблеми розробки проєктивних методик в психодіагностиці.
11. Основні проблеми валідазації тесту.
12. Проєктивна гіпотеза та проєктивні методики, їх види.
13. Поняття та види тестів у психодіагностиці.
14. Особливості різних типів шкал вимірювання.
15. Дискримінативність як показник ефективності тесту.

Основи психотерапії

1. Психотерапія к галузь психологічної практики.
2. Психотерапія та медикаментозне втручання.

3. Психоаналіз та його пояснення природи неврозу.
4. Основні терапевтичні прийоми, запропоновані класичним психоаналізом.
5. Когнітивний підхід до психотерапії.
6. Погляди екзистенціальних терапевтів на природу неврозу.
7. Причини психологічних труднощів згідно теорії А.Адлера.
8. Гештальттерапія та її роль у подоланні особистісних труднощів.
9. Раціонально-емотивна терапія сьогодні: основні засади.
10. Основні психотерапевтичні техніки, запропоновані К.Юнгом.
11. Основи біхевіоральної терапії.
12. Сфери застосування біхевіоральної терапії та НЛП.
13. Тілесно орієнтована психотерапія та її можливості.
14. Місце східних духовних практик серед сучасних психотерапевтичних підходів.
15. Етика в психотерапії.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Вікова психологія

1. Абрамова Г. С. Возрастная психология: Учебное пособие М.: Альма Матер, 2006
2. Вікова та педагогічна психологія: Навч. Пос К.: Каравела, 2008
3. Зик К. Ребенок и его мир. Советы по развитию детей до шести лет. – М., 1985.
4. Кле М. Психология подростка. – М., 1991.
5. Кон И.С. Психология ранней юности. – М., 1989.
6. Костюк Г.С. Вікова психологія. – К., 1977.
7. Кравцова Е.Е. Психологические проблемы готовности детей к школе. – М., 1991.
8. Кулагина И.Ю., Колюцкий В.Н. Возрастная психология. – М., 2002.
9. Заброцький М. Основи вікової психології. – Тернопіль, 2003.
10. Мухина В. С. Возрастная психология: феноменология развития. - Москва: Изд. центр "Академия", 2006.
11. Обухова Л. Ф. Возрастная психология: Учебник М.: Высшее образование МГППУ, 2007.
12. Савчин М.В., Василенко Л.П. Вікова психологія: Навч. пос. - К.:Академія, 2006.
13. Эльконин Д.Б. Детская психология. – М., 1998.
14. Вікова та педагогічна психологія: Навч. посіб. /О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчу та ін. – К.: Просвіта, 2001. – 416 с.
15. Заброцький М. М. Основи вікової психології. Навчальний посібник. - Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2001. - 112 с.
16. Выготский Л. С. Психология развития ребёнка. – М.: Эксмо, 2003.
17. Коломинский Я. Л., Панько Е. А., Игумнов С. А. Психическое развитие детей в норме и патологии: психологическая диагностика, профилактика и коррекция – СПб.: Питер, 2004.
18. Савчин М. В., Василенко Л.П. Вікова психологія: Навчальний посібник. - К.: Академвидав, 2005. - 360 с.

19. Крайг Г. Психология развития. – СПб.: Питер, 2000. – 992 с.
20. Крэйн У. Теории развития. Секреты формирования личности. – СПб.: прайм – ЕВРОЗНАК, 2002. – 512 с.
21. Ньюкомб Н. Развитие личности ребенка. – СПб.: Питер, 2002. – 640 с.
22. Основи практичної психології /В. Панок, Т.Титаренко, Н. Чепелева та ін.: Підручник. К.: Либідь, 1999.

Експериментальна психологія

1. Ананьев Б.Г. Методология психологического исследования. – СПб.: Международная Академия психологических наук, 1994. – 24с.
2. Гласс Дж., Стенли Дж. Статистические методы в педагогике и психологии. – М., 1976. – 495 с.
3. Горбунова В.В. Экспериментальна психологія в схемах і таблицях: Навчальний посібник. – Житомир, 2005. – 94 с.
4. Готтсданкер Ф. Основы психологического эксперимента: Учеб. пособие: пер. с англ.– М.: Изд- во Моск. ун-та, 1982. – 464с.
5. Гудвин Дж. Исследование в психологии: методы и планирование. – СПб.: Питер, 2004. – 558 с.
6. Дружинин В.Н. Экспериментальная психология. – СПб.: Питер, 2001. – 320 с.
7. Корнилова Т.В. Экспериментальна психологія: Теорія і методи: учебник для вузов. – М.: Аспект Пресс, 2002. – 381 с.
8. Мартин Д. Психологические эксперименты. – СПб.: ЕВРОЗНАК, 2002. – 480 с.
9. Солсо Р.Л., Джонсон Х.Х., Бил М.К. Экспериментальная психология: практический курс. – Спб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2001. – 528 с.
10. Эксперимент и квазиэксперимент в психологии: Учебное пособие / Под. ред. Т.В. Корниловой. – СПб.: Питер, 2004. – 254 с.

Психодіагностика

1. Айзенк Г.Ю. Структура личности / Пер. с англ. – СПб.: Ювента, 1999.
2. Аминов Н.А. Вытеснение как феномен «утраты языка»: проверка гипотезы Брудера и Постмана в механизме перцептивной защиты // Новые исследования в психологии. – 1981. - №2.
3. Ананьев Б.Г. Комплексное изучение человека и психологическая диагностика // Вопросы психологии. – 1968. - №6.
4. Анастаси А. Дифференциальная психология. Индивидуальные и групповые различия / Пер. с англ. – М.: Апрель-Пресс, 2001.
5. Анастаси А. Психологическое тестирование / Пер. с англ. – М.: Педагогика, 1982. – Кн.1; Кн. 2.
6. Анастаси А., Урбина С. Психологическое тестирование / Пер. с англ. – СПб.: Питер, 2001.
7. Беллак Л., Беллак С. Руководство по тесту детской апперцепции (фигуры животных) / Пер. с англ. – Киев: ПАН Лтд, 1995.
8. Белый Б. Диагноз по чернильным кляксам. – [http:// www.flogiston.ru/](http://www.flogiston.ru/)
9. Бурлачук Л.Ф. Исследование личности в клинической психологии (на основе метода Роршаха).– Киев: Вища школа, 1979.

- 10.Бурлачук Л.Ф. Введение в проективную психологию. – Киев: Ника-Центр, 1997.
- 11.Бурлачук Л.Ф. Герман Роршах и проективный поход к исследованию личности в советской психологии // Проблемы философии. – 1987. – Вып. 74.
- 12.Бурлачук Л.Ф. Психодиагностика личности. – Киев: Здоров'я, 1989.
- 13.Бурлачук Л.Ф., Духнович В.Н. Акцентуации личности: что диагностируем? // Вопросы психологии. – 1998. - №2.
- 14.Бурлачук Л.Ф., Королев Д.К. Адаптация опросника для диагностики пяти факторов личности // Вопросы психологии. – 2000. - №1.
- 15.Бурлачук Л.Ф., Морозов С.М. Словарь-справочник по психодиагностике. – СПб.: Питер, 2001.
- 16.Войтко В.И., Гильбух Ю.З. О некоторых основных понятиях психодиагностики // Вопросы психологии. – 1976. - №4.
- 17.Гайда В.К., Захаров В.П. Психологическое тестирование. – Л.,1982.
- 18.Дружинин В.Н. Психодиагностика общих способностей. – М.: Академия, 1996.
- 19.Дружинин В.Н. Психология общих способностей. – СПб.: Питер, 1999.
- 20.Елисеев О.П. Конструктивная типология и психодиагностика личности – Псков, 1994.
- 21.Кляйн П. Справочное руководство по конструированию тестов. – К.,1994.
- 22.Корнилов К. Методика исследования ребенка раннего возраста (Руководство для педагогов и врачей). – М.: Госиздат, 1921.
- 23.Кулагин Б.В. Основы профессиональной психодиагностики. – Л.: Медицина, 1984.
- 24.Леонтьев Д.А. Тематический апперцептивный тест. – М.: Смысл, 1999.
- 25.Либин А.В. Дифференциальная психология: на пересечении европейских, российских и американских традиций. – М.: Смысл, 1999.
- 26.Мюррей Г. Тематический апперцептивный тест: Руководство. – <http://www.flogiston.ru/>
- 27.Норакидзе В.Г. Методы исследования характера личности. – Тбилисси: Мецниереба, 1975.
- 28.Носс И.Н. Психодиагностика. – М.: КСП+, 1999.
- 29.Собчик Л.Н. Введение в психологию индивидуальности. – М.: Институт прикладной психологи, 1998.
- 30.Общая психодиагностика. – М.: Изд-во МГУ, 1987.
- 31.Общая психодиагностика / Под. ред. А.А.Бодалева, В.В.Столина. – М.: МГУ, 1987.
- 32.Основы психодиагностики: Учебное пособие для студентов педвузов. – Ростов-на-Дону: Феникс, 1996.
- 33.Пиаже Ж. Психология интеллекта // Изб. психол. труды / Пер.с англ.. – М.: Просвещение, 1969.
- 34.Психодиагностика: Теория и практика: Пер. с нем – М.: Прогресс, 1986.
- 35.Психологическая диагностика: Учебное пособие / Под ред. К.М.Гуревича, Е.М.Борисовой. – М.: УРАО, 2000.

36. Терлецька Л. Основи психодіагностики: Навчальний посібник. – К.: Главник, 2006 - (серія «Психологічний інструментарій»).
37. Черны В. Психодиагностика в социалистических странах. – Братислава, 1983.
38. Эткин А.М. Тесты Роршаха и структура психического образа // Вопросы психологи. – 1981. №5.

Соціальна психологія

1. Битянова М.Р. Социальная психология: наука, практика и образ мыслей. Учебное пособие / М.: Изд-во ЭКСМО-Пресс, 2001.
2. Корнев М.Н., Коваленко А.Б. Соціальна психологія: Підручник. – К., 1995.
3. Крысько В.Г. Социальная психология: словарь-справочник. – Минск: Харвест; Минск: АСТ, 2001. – 688 с.
4. Майерс Д. Социальная психология. Интенсивный курс. – СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2000.
5. Милграм С. Эксперимент в социальной психологии. - СПб.: Питер, 2000. – 336 с.
6. Москаленко В.В. Соціальна психологія: Підручник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. - 624 с.
7. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія: Посібник. - К.: Академвидав, 2003. – 448 с.
8. Пайнс Э., Маслач К. Практикум по социальной психологии. – СПб.: Питер, 2000. – 528 с.
9. Социальная психология в трудах отечественных психологов / Сост. и общ. ред. А.Л. Свенцицкого. – СПб.: Питер, 2000.

Основи психотерапії

1. Ахола Т., Фурман Б. Краткосрочная позитивная психотерапия (Терапия фокусирования на решении). Методическое пособие. – СПб.: Изд-во «Речь», 2000.
2. Бремс К. Полное руководство по детской психотерапии. – М.: Изд-во ЭКСМО-Пресс, 2002.
3. Васьківська С.В. Основи психологічного консультування: Навчальний посібник. – К.: Четверта хвиля, 2004.
4. Глива Є. Вступ до психотерапії: Навчальний посібник. – Острог-Київ: Вид-во „Острозька академія, вид-во „Кондор, 2004 .
5. Групповая психотерапия: Теория и практика / Пер. с англ. – Апрель Пресс, Издательство Института психотерапии, 2005. – 576 с.
6. Калина Н.Ф. Основы психотерапии. – М.: «Рефл-бук»; К.: «Ваклер», 1997.
7. Кораблина Е.П., Акиндинова И.А., Баканова А.А., Родина А.М. Искусство исцеления души: Этюды о психологической помощи: Пособие для практических психологов / Под ред. Е.П.Кораблиной. – СПб.: Изд-во РГПУ им. А.И.Герцена; Изд-во «Союз», 2001
8. Осипова А.А. Общая психокоррекция: Учебное пособие для студентов вузов. – М.: ТЦ Сфера, 2005.

9. Основы психотерапии: Учебн. Пособие для студентов вузов, которые обучаются по спец. «Психология», «Социальная педагогика» / Л.Ф.Бурлачук, И.А.Грабская, А.С.Кочарян. – К.: Ника- Центр, 2001.
10. Перлз Ф. Практика гештальттерапии. – М.: Институт Общегуманитарных Исследований, 2001.
11. Практика и теория индивидуальной психологии / А.Адлер. – СПб.: Питер, 2003.
12. Фрейд З. Психоаналитические этюды. – Мн.: ООО «Попурри», 1998.
13. Юнг К.Г. Практика психотерапии. – М.: ООО «Фирма «Издательство АСТ»; СПб.: «Университетская книга», 1998.
14. Яценко Т.С. Психологічні основи групової психокорекції: Навчальний посібник. – К.: 1996.